

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 25/2022
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Τμήμα Δ΄

Συνεδρίαση της 29^{ης} Μαρτίου 2022

(Μέσω τηλεδιάσκεψης, σύμφωνα με την απόφαση με αριθμό 178/2022 της Προέδρου ΝΣΚ)

Σύνθεση

Πρόεδρος: Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., Δημήτριος Αναστασόπουλος, Παναγιώτης Παππάς, Στέργιος Κίκας, Δημήτριος Κατωπόδης, Αναστασία Ζαφειριάδου, Νικόλαος Μουκαζής και Ευτυχία Κασομένου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητές: Δημήτριος Κατωπόδης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους και Γεώργιος Κόκλας, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.(γνώμη χωρίς ψήφο)

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό πρωτ. Φ.852/1/ 20942/Σ.3458/2.3.2022 του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας - Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικού Σχεδιασμού και Υποστήριξης, που υπογράφεται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται, αν ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας καθίσταται ή όχι αρμόδιος ή συναρμόδιος με άλλους Υπουργούς ή επικεφαλής δημόσιων φορέων αναφορικά με την έγκριση, για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου ως πιστωτή της εταιρείας με την επωνυμία «Ν. και Β. Επιχειρήσεις Ε. Α.Ε.», σχεδίου εξυγίανσης που διέπεται από το ν. 4738/2020.

Στο πιο πάνω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ΄) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

1.- Μεταξύ του ΥΠΕΘΑ/ΓΔΑΕΕ και της εταιρίας με την επωνυμία «Ν. ΚΑΙ Β. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ε. Α.Ε.» (εφεξής ΝΒΕΕ) υπεγράφη η Σύμβαση Κύριας Προμήθειας (εφεξής ΣΚΠ) με αριθμό

001B/2000 για την κατασκευή τριών Ταχέων Περιπολικών Κατευθυνόμενων Βλημάτων (εφεξής ΤΠΚ), με δικαίωμα προαίρεσης για την κατασκευή επιπλέον τεσσάρων ΤΠΚ, το οποίο ασκήθηκε από το Δημόσιο τμηματικά στις 22 Αυγούστου 2003 και στις 25 Σεπτεμβρίου 2008. Από σύνολο επτά, έχουν παραδοθεί μέχρι σήμερα τα έξι ΤΠΚ.

2.- Εξαιτίας καθυστερήσεων στην κατασκευή και παράδοση των ΤΠΚ 6 και 7, υπεγράφη στις 4 Δεκεμβρίου 2015 τριμερής συμφωνία μεταξύ του Πολεμικού Ναυτικού (εφεξής ΠΝ), των NBEE και των εργαζομένων της εταιρείας αυτής, που κυρώθηκε με το άρθρο 32 του ν. 4361/2016 (Α' 10). Στο πλαίσιο της ανωτέρω τριμερούς συμφωνίας, το ΠΝ ανέλαβε ιδίως τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

α. καταβολή του 70% της τακτικής μισθοδοσίας και των εργοδοτικών και ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων των NBEE,

β. καταβολή του 60% των τρεχόντων λογαριασμών κοινής ωφέλειας (ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ) των NBEE,

γ. σύναψη και χρηματοδότηση των αναγκών για την εκτέλεση του προγράμματος συμβάσεων με τρίτους προμηθευτές και υπεργολάβους,

δ. κάλυψη εξόδων μετακίνησης των εργαζομένων των NBEE.

Οι εν λόγω απαιτήσεις συνδέονται με χρηματοδότηση, κατ' εξαίρεση και πέραν των υπάρχουσών συμβάσεων ναυπήγησης, από πιστώσεις αφενός του κρατικού προϋπολογισμού, που διατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών και, αφετέρου, από πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, που διατέθηκαν από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

3.- Οι ανωτέρω υποχρεώσεις, καθώς και οι τυχόν πρόσθετες που αναλήφθηκαν από το ΠΝ χρηματοδοτήθηκαν από το υφιστάμενο υπολειπόμενο συμβατικό τίμημα των συναφθεισών συμβάσεων μεταξύ ΥΠΕΘΑ/ΓΔΑΕΕ και NBEE, καθώς και από επιπλέον χρηματοδότηση, της οποίας το συνολικό ύψος ανήλθε σε 114.420.000 ευρώ.

Η τριμερής συμφωνία, που κυρώθηκε με το άρθρο 32 του ν.4361/2016, προβλέπει στο άρθρο 3 παρ. 3 ότι *«Από την επιπρόσθετη αυτή χρηματοδότηση, το ποσό που τελικώς θα δαπανηθεί θα καταλογιστεί στα NBEE ΑΕ με την ολοκλήρωση του προγράμματος. Ποσά άνω των 40 εκ € θα καταλογισθούν εις βάρος των κατεχόμενων από το ΠΝ εγγυητικών επιστολών προκαταβολής.»*

4.- Επιπλέον, το ΥΠΕΘΑ διατηρεί απαιτήσεις έναντι των NBEE και από τη Σύμβαση Κύριας Προμήθειας (ΣΚΠ) με αριθμό 032B/2003, για τον εκσυγχρονισμό μέσης ζωής των ΤΠΚ τ. Combattante III, και τη Σύμβαση Κύριας Προμήθειας (ΣΚΠ) με αριθμό 004B/2000, για τη

ναυπήγηση ενός πετρελαιοφόρου πλοίου, οι οποίες (συμβάσεις) έχουν περατωθεί με παράδοση του συμβατικού αντικειμένου.

5.- Σύμφωνα με την άποψη της ερωτώσας υπηρεσίας, οι διαδικασίες είσπραξης απαιτήσεων ή έκδοσης αποφάσεων του αρμόδιου οργάνου για τις απαιτήσεις που προέρχονται από τις ανωτέρω συμβάσεις, καθώς και οι διαδικασίες έκδοσης αποφάσεων για ποσά που δαπανήθηκαν στο πλαίσιο της τριμερούς συμφωνίας, έχουν ανασταλεί δυνάμει του άρθρου 32 παρ. Α.2 του ν.4361/2016.

6.- Το Δεκέμβριο του 2021 περιήλθε στο ΥΠΕΘΑ σχέδιο «ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ - ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ» μεταξύ, αφενός των NBEE και αφετέρου των εταιρειών με τις επωνυμίες «C. H. X. Y. Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις», «E. Δ. και P. E. Π. Ανώνυμη Εταιρεία», «N. Συμμετοχών Ανώνυμος Εταιρεία», «O. E. S. AND I. Ανώνυμη Εταιρεία» και «O. E. N. AND M.E Ανώνυμη Εταιρεία». Το σχέδιο εξυγίανσης, το οποίο δεν συνοδεύεται, όπως απαιτείται κατά νόμο, από επιχειρηματικό σχέδιο και έκθεση εμπειρογνώμονα, προβλέπει ιδίως τα ακόλουθα:

α. Οι NBEE βρίσκονται σε κατάσταση επαπειλούμενης αδυναμίας εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων τους, ύψους 419.288.880€.

β. Από τις απαιτήσεις του ΥΠΕΘΑ συνολικού ύψους, σύμφωνα με το σχέδιο εξυγίανσης, 143.837.077 ευρώ, ποσό ίσο με 1.500.000 ευρώ παραμένει στα NBEE Α.Ε. και ποσό ίσο με 142.337.077 ευρώ μεταβιβάζεται στη ΝΕΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2.

γ. Στις NBEE παραμένει ενεργητικό ύψους 909.096 ευρώ, από το οποίο πρέπει να ικανοποιηθούν απαιτήσεις συνολικού ύψους 220.786.751 ευρώ, όπου περιλαμβάνονται και άλλες απαιτήσεις του Δημοσίου (24.197.867 από φόρους κ.λπ.) και του e-ΕΦΚΑ (75.191.006 ευρώ από εισφορές).

δ. Οι απαιτήσεις του Ελληνικού Δημοσίου (ΥΠΕΘΑ) που μεταβιβάζονται στη ΝΕΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ θα αποπληρωθούν, μετά από περίοδο χάριτος τριών ετών, μέσα σε χρονικό διάστημα τριάντα ετών με ετήσια παρακράτηση του 2% επί της καθαρής αξίας των εγχώριων συμβάσεων και 1% επί της καθαρής αξίας των συμβάσεων εξωτερικού της ΝΕΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ 2. Αν μετά την παρέλευση τριάντα ετών δεν έχει αποπληρωθεί η οφειλή, διαγράφεται ολοσχερώς.

ε. Μετά την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης, το ΥΠΕΘΑ υποχρεούται να επιστρέψει το σύνολο των τηρούμενων εγγυητικών επιστολών, ύψους 36.359.547 ευρώ, απαλλασσομένων των NBEE.

στ. Οι συμβάσεις που δεν μεταβιβάζονται στις ΝΕΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ 1 και 2, στις οποίες εμπεριέχονται και οι συμβάσεις ναυπήγησης των ΤΠΚ μεταξύ ΥΠΕΘΑ/ΓΔΑΕΕ και ΝΒΕΕ, θεωρούνται ότι λύνονται αυτοδικαίως και αζημίως για τους συμβαλλομένους.

7.- Οι απαιτήσεις του ΠΝ κατά των ΝΒΕΕ, σύμφωνα πάντα με το υποβληθέν ερώτημα (Παράρτημα Β), διακρίνονται σε οριστικοποιημένες απαιτήσεις, ήτοι απαιτήσεις για τις οποίες έχει εκδοθεί σχετική απόφαση του αρμόδιου οργάνου, και σε μη οριστικοποιημένες απαιτήσεις, ήτοι απαιτήσεις των οποίων το μέν ύψος δύναται να εκτιμηθεί, ωστόσο δεν έχει εκδοθεί ακόμη απόφαση του αρμόδιου οργάνου. Οι οριστικοποιημένες απαιτήσεις ανέρχονται στο ποσό των 18.845.696,50 ευρώ και προέρχονται ιδίως από επιβολή ποινικών ρητρών και άλλους καταλογισμούς που προέκυψαν κατά την εκτέλεση των Συμβάσεων Κύριας Προμήθειας (ΣΚΠ). Οι μη οριστικοποιημένες απαιτήσεις ανέρχονται στο ποσό των 35.592.821,50 ευρώ. Περαιτέρω, στο Παράρτημα Γ του ερωτήματος παρατίθενται οι απαιτήσεις που συνδέονται με χρηματοδότηση στο πλαίσιο της κατά τα άνω τριμερούς συμφωνίας μεταξύ ΠΝ, ΝΒΕΕ και εργαζομένων, για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί ακόμη απόφαση του αρμόδιου οργάνου. Οι απαιτήσεις αυτές χρηματοδοτήθηκαν από τον Κρατικό Προϋπολογισμό (Υπουργείο Οικονομικών) και από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων) και ανέρχονται στα 114.420.000 ευρώ.

Τέλος, υφίσταται αριθμός απαιτήσεων των οποίων το ύψος δεν δύναται να προσδιορισθεί ούτε κατ' εκτίμηση, καθόσον συνδέονται με την παράδοση του ΤΠΚ 7 που εκκρεμεί.

8.- Επισημαίνεται ότι στο υπό εξέταση ερώτημα αναφέρονται καταληκτικά τα εξής: *«Το Δημόσιο, λόγω επιτακτικών επιχειρησιακών αναγκών, αποφάσισε να χρηματοδοτήσει το πρόγραμμα ναυπήγησης των ΤΠΚ πέραν του συμφωνηθέντος τιμήματος, πλην όμως με αποκλειστικό σκοπό την παραλαβή των ΤΠΚ. Σε περίπτωση που ζητούνταν από την αρμόδια ΔΟΥ βεβαίωση των απαιτήσεων του Δημοσίου έναντι των ΝΒΕΕ Α.Ε., το μέλλον των Ναυπηγείων θα ήταν αβέβαιο και μπορεί να οδηγούνταν μέχρι και στην πτώχευση. Για τους ανωτέρω λόγους, δεν βεβαιώθηκαν οι οφειλές των ΝΒΕΕ Α.Ε. κατά την περίοδο 2012-2015 και κατέστη αναγκαία η ψήφιση του ν.4361/2016».*

Νομοθετικό πλαίσιο

9.- Στη διάταξη του άρθρου 83 του Συντάγματος ορίζεται, μεταξύ άλλων, το εξής:

«Άρθρο 83

...κάθε Υπουργός ασκεί τις αρμοδιότητες που ορίζει ο νόμος.»

10.- Στις διατάξεις των άρθρων 3 παρ.2 και 19 παρ.1 του νδ. 721/1970 *«Περί οικονομικής μερίμνης και λογιστικού των Ενόπλων Δυνάμεων»* (Α' 251) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρον 3 Ορισμοί

1. 2 α...γ. "Οικονομική Εξουσία" νοείται το δικαίωμα προς λήψιν αποφάσεων επί οικονομικών θεμάτων κατά τας κειμένας διατάξεις.»

«Άρθρον 19 Οικονομικά εξουσία και μεταβίβασις αυτών

1. Την ανωτάτην οικονομικήν εξουσίαν εν τω Υπουργείω Εθνικής Αμύνης ασκεί ο Υπουργός, συμφώνως προς τας γενικάς διατάξεις περί Κώδικος Δημοσίου Λογιστικού και τας ειδικάς διατάξεις του παρόντος...»

11.- Στις διατάξεις των άρθρων 1, 2 και 5 του ν.δ. 356/1974 «Κώδικας Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ)» (Α' 90), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρον 1

1. Η είσπραξις των εκ πάσης αιτίας δημοσίων εσόδων ενεργείται κατά τας διατάξεις του παρόντος Ν. Διατάγματος.

2. Ως δημόσια έσοδα θεωρούνται και αι απαιτήσεις των κατέστη δικαιούχων το Δημόσιον εκ καθολικής ή ειδικής διαδοχής.»

«Άρθρον 2 Όργανα εισπράξεως - Νόμιμος τίτλος

1. Με την εξαίρεση των φόρων και των λοιπών δημοσίων εσόδων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013), για τα οποία εφαρμόζονται αποκλειστικά οι διατάξεις του ως άνω Κώδικα, η είσπραξη των δημοσίων εσόδων ανήκει στην αρμοδιότητα της Φορολογικής Διοίκησης και των λοιπών οργάνων που ορίζονται με ειδικές διατάξεις για το σκοπό αυτόν ή των ειδικών ταμιών, στους οποίους έχει ανατεθεί η είσπραξη ειδικών εσόδων...

2. Για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων απαιτείται νόμιμος τίτλος. Με την εξαίρεση των φόρων και των λοιπών δημοσίων εσόδων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013), για τα οποία εφαρμόζονται αποκλειστικά οι διατάξεις του ως άνω Κώδικα, νόμιμο τίτλο αποτελούν:

α) Τα έγγραφα, στα οποία οι αρμόδιες αρχές προσδιορίζουν, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τον οφειλέτη, το είδος, το ποσό και την αιτία της οφειλής.

β) Τα δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα, από τα οποία αποδεικνύεται η οφειλή.

γ) Τα δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα, από τα οποία πιθανολογείται η οφειλή, ως προς την ύπαρξη και το ποσό αυτής, κατά την έννοια του άρθρου 347 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

3. Η είσπραξη στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου πραγματοποιείται από τη Φορολογική Διοίκηση μετά την καταχώριση των στοιχείων του νόμιμου τίτλου στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων, είτε κατόπιν αποστολής στη Φορολογική Διοίκηση χρηματικού καταλόγου από την αρχή που απέκτησε το νόμιμο τίτλο είτε με βάση μόνο το νόμιμο τίτλο,

εφόσον αυτός έχει περιέλθει με οποιονδήποτε τρόπο στη Φορολογική Διοίκηση. Ο χρηματικός κατάλογος περιέχει τα προσδιοριστικά στοιχεία της οφειλής, του υπόχρεου και των τυχόν συνυπόχρεων ευθυνόμενων τρίτων... Η, για οποιονδήποτε λόγο, μερική ή ολική αναστολή του νόμιμου τίτλου δεν κωλύει την καταχώριση του συνόλου της οφειλής στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων της Φορολογικής Διοίκησης...»

«Άρθρο 5 Ληξιπρόθεσμα χρέη.

Τα χρέη προς το Δημόσιο που βεβαιώνονται στα δημόσια στα ταμεία και τα τελωνεία του Κράτους γίνονται ληξιπρόθεσμα ως εξής:

1.....2.....3. Τα χρέη από συμβάσεις την ημέρα που σύμφωνα με τη σύμβαση πρέπει να καταβληθεί ολόκληρο ή μέρος του κεφαλαίου της οφειλής...»

12.- Στις διατάξεις των άρθρων 9 παρ.1, 47 και 65 παρ. 1 και 2 του π.δ. 284/1989 «Τροποποίηση, συμπλήρωση και μεταγλώττιση του π.δ.785/1978 περί Προμηθειών, Εργολαβιών και Εκτελέσεως Εργασιών των Ενόπλων Δυνάμεων» (Α'181), ως ίσχυε κατά τον χρόνο κατά τον οποίο συνήφθη η Σύμβαση Κύριας Προμήθειας, ορίζονταν τα εξής:

«Άρθρο 9 Οικονομική εξουσία στις Προμήθειες Ενόπλων Δυνάμεων

1. Ο έγκαιρος προγραμματισμός των αναγκών των Ενόπλων Δυνάμεων σε υλικά, εφόδια και εργολαβίες και η υλοποίηση του εγκρινόμενου προγράμματος προμηθειών για την ικανοποίησή τους, αποτελούν ένα σύνολο ενεργειών, που διακρίνονται μεταξύ τους, και των οποίων την ανώτατη οικονομική εξουσία ασκεί ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας.»

«Άρθρο 47 Είσπραξη Δικαιωμάτων του Δημοσίου

Τα κάθε φύσης δικαιώματα του Δημοσίου και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου που ελέγχονται από το Αρχηγείο κάθε κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων, των Οργανισμών και των εν γένει εκμεταλλεύσεων των Ενόπλων Δυνάμεων, που απορρέουν από μη εφαρμογή των όρων συμφωνιών και συμβάσεων, εισπράττονται από όσα οφείλονται στον προμηθευτή από το Δημόσιο για οποιαδήποτε αιτία και σε περίπτωση που αυτά δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου περί είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, με φροντίδα της αρμόδιας Υπηρεσίας που εκτελεί την προμήθεια.»

«Άρθρο 65 Τεχνικοοικονομικοί όροι των συμβάσεων

1. Η αρμόδια για την προμήθεια Υπηρεσία με την κοινοποίηση της σχετικής κατακυρωτικής διαταγής ή με την κατακύρωση των πρακτικών διαγωνισμού, προβαίνει με βάση την κατακύρωση των όρων συμφωνιών και προσφορών, στην σύνταξη σχεδίου σύμβασης, όταν απαιτείται. 2. Σ' αυτό περιέχονται οι γενικοί οικονομικοί και τεχνικοί όροι της οριστικής ανάληψης των υποχρεώσεων των δύο μερών, δηλαδή: α. Η ημερομηνία της σύμβασης που συνάπτεται. β. Τα ονοματεπώνυμα αυτών που συμβάλλονται, η διεύθυνση και τα άλλα

στοιχεία ταυτότητάς τους...»

13.- Στις διατάξεις του άρθρου 5 παρ.2 και 3 και του ν.2292/1995 «Οργάνωση και λειτουργία Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, διοίκηση και έλεγχος των Ενόπλων Δυνάμεων και άλλες διατάξεις» (Α΄ 35) ορίζονται τα εξής:

«ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Άρθρο 5 Γενικές αρμοδιότητες

1...2. Προϊσταται του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και των Ενόπλων Δυνάμεων και έχει όλες τις Αρμοδιότητες του παρόντος νόμου, καθώς και αυτές που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις. 3... 1β. Ασκει τις οικονομικές αρμοδιότητες, όπως αυτές προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, στο χώρο των Ενόπλων Δυνάμεων».

14.- Στη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 6 περ. α΄ εδ. πρώτο του ν. 3808/2009 «Έκτακτη οικονομική ενίσχυση κοινωνικής αλληλεγγύης, έκτακτη εισφορά κοινωνικής ευθύνης των μεγάλων επιχειρήσεων και της μεγάλης ακίνητης περιουσίας και άλλες διατάξεις» (Α΄ 227) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 4 Ρυθμίσεις θεμάτων του Υπουργείου Οικονομικών

6. α) Επί αιτήματος συμφωνίας συνδιαλλαγής με το Δημόσιο κατά τις διατάξεις των άρθρων 99 και επόμενα του ν. 3588/2007 (ΦΕΚ Α΄ 153), αρμόδιος να αποφασίζει είναι ο Υπουργός Οικονομικών¹, μετά από γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων Διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομικών...».

15.- Στη διάταξη του άρθρου 13 παρ. 1 του ν.4013/2011 «Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων – Αντικατάσταση του έκτου κεφαλαίου του ν. 3588/2007 (πτωχευτικός κώδικας) Προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης και άλλες διατάξεις» (Α΄ 204) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 13

1. Όπου στον ΠτΚ ή άλλη νομοθεσία γίνεται λόγος για διαδικασία συνδιαλλαγής, θα νοείται εφεξής η διαδικασία εξυγίανσης, εκτός αν προκύπτει κάτι άλλο».

16.- Στις διατάξεις των άρθρων 20, 22 και 23 του ν.4270/2014 «Αρχές Δημοσιονομικής Διαχείρισης – Δημόσιο Λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α΄143) ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 2: Υπουργός Οικονομικών

Στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος νόμου, ο Υπουργός Οικονομικών είναι αρμόδιος για την

¹ Με την κ.υ.α. Υπουργού και Υφυπουργού Οικονομικών με αριθμό 1015213/2013 (Β΄ 130), «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στον ΓΓΔΕ του Υπουργού των Οικονομικών» η αρμοδιότητα αυτή, μεταξύ άλλων, μεταβιβάσθηκε στον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων.

άσκηση της γενικής διαχείρισης των οικονομικών της Κεντρικής Διοίκησης, για το γενικό συντονισμό και για την εποπτεία των οικονομικών των λοιπών φορέων του Δημόσιου Τομέα. Ειδικότερα, ο Υπουργός Οικονομικών έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α...ζ. Εποπτεύει την εκτέλεση του Κρατικού Προϋπολογισμού και μεριμνά για τη συμμόρφωση όλων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης με τους δημοσιονομικούς κανόνες...

ι. Ασκήει εποπτεία και έλεγχο στη δημοσιονομική διαχείριση, στη διαχείριση της δημόσιας περιουσίας, έλεγχο στη διαχείριση των εκτός Κρατικού Προϋπολογισμού φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και στη διαχείριση των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται ή επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ή την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από άλλους διεθνείς οργανισμούς σύμφωνα με τις διατάξεις που τα διέπουν.

ιγ. Παρακολουθεί, αξιολογεί και εισηγείται αλλαγές στην είσπραξη φορολογικών και μη φορολογικών εσόδων από Υπουργεία και λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

ιδ...ιε...ιστ...ιζ. Συγκεντρώνει τα στοιχεία που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και τα οποία του παρέχονται υποχρεωτικά από οποιονδήποτε φορέα του Δημόσιου Τομέα, καθώς και από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που λαμβάνει επιχορηγήσεις, εγγυήσεις ή δάνεια από το Κράτος. Οι φορείς, εκτός Γενικής Κυβέρνησης, του δημόσιου τομέα που υποχρεούνται να αποστέλλουν στοιχεία, καθώς και το είδος και η συχνότητα αποστολής των στοιχείων αυτών μπορεί να καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών...»

«Άρθρο 22 Υπουργοί και Λοιποί Επικεφαλής Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης

Στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος νόμου, κάθε Υπουργός και κάθε επικεφαλής φορέα Γενικής Κυβέρνησης έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Διαχειρίζεται και εκτελεί τον προϋπολογισμό του Υπουργείου του ή του φορέα που προϊστάται ή διοικεί σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον πλαίσιο για τα δημόσια οικονομικά όπως αυτό καθορίζεται, ιδίως, από τον παρόντα νόμο, το Μ.Π.Δ.Σ., τον ετήσιο και τον ενδεχόμενο συμπληρωματικό Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και κάθε άλλο νόμο, κανονιστική πράξη, οδηγία και απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, και, αν πρόκειται για φορέα, και του εποπτεύοντος Υπουργείου.

β...γ...δ... Εκτελεί τον προϋπολογισμό του Υπουργείου ...εντός των ορίων πιστώσεων που καθορίζονται στους ετήσιους, συμπληρωματικούς ή αναθεωρημένους προϋπολογισμούς, εντός των διαθεσίμων ορίων πιστώσεων που ορίζει ο Υπουργός Οικονομικών και με βάση τους συμφωνημένους μηνιαίους και τριμηνιαίους στόχους για την εκτέλεση του προϋπολογισμού...

στ. Επιμελείται της είσπραξης των εσόδων του Υπουργείου ή του φορέα που προϊστάται ή

διοικεί, εφόσον ο φορέας αυτός είναι εκτός της Κεντρικής Διοίκησης.

ζ...η. Διαχειρίζεται περιουσιακά στοιχεία και πόρους αρμοδιότητάς του, σύμφωνα με τις δημοσιονομικές αρχές και διαδικασίες...»

«Άρθρο 23 Υπουργός Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

Στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος νόμου, ο Υπουργός Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας έχει την ευθύνη για τη χάραξη της πολιτικής δημοσίων επενδύσεων και συντονίζει και εποπτεύει την εκτέλεση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Ειδικότερα, στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος νόμου, ο Υπουργός Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α...β...γ. Παρακολουθεί την εκτέλεση του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων σε μηνιαία βάση. δ...ε...στ...ζ. Ασκεί εποπτεία και έλεγχο στη διαχείριση των προγραμμάτων για τα οποία παρέχει χρηματοδότηση ή επιχορήγηση από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων.»

17.- Στις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 5, 14 και 43 του ν. 4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (Α΄ 94) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 1: Σύσταση της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων - Σκοπός²

1. Συνιστάται Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή χωρίς νομική προσωπικότητα με την επωνυμία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) (στο εξής η «Αρχή»), με σκοπό τον προσδιορισμό, τη βεβαίωση και την είσπραξη των φορολογικών, τελωνειακών και λοιπών δημοσίων εσόδων, που άπτονται του πεδίου των αρμοδιοτήτων της. 2...3...4. Από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής καταργείται η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και η θέση του Γενικού Γραμματέα που προΐσταται αυτής»

«Άρθρο 2 Αρμοδιότητες της Αρχής

1. Η Αρχή ασκεί όλες τις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών, που προβλέπονται, κατά την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας της, στις διατάξεις της Υποπαραγράφου Ε2 της παραγράφου Ε΄ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α΄ 222), σε οποιαδήποτε άλλη διάταξη της κείμενης νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων και των κανονιστικών πράξεων του Υπουργού Οικονομικών, του Αναπληρωτή Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών, καθώς και τις αρμοδιότητες που της ανατίθενται με τον παρόντα νόμο και με οποιαδήποτε άλλη γενική ή ειδική διάταξη.

² Στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4389/2016 αναφέρεται ότι «Με στόχο την περαιτέρω θωράκιση της θεσμικής ανεξαρτησίας της ελληνικής φορολογικής διοίκησης, στις διατάξεις της υποπερ. viii της περίπτωσης 2.3 της υποπαραγράφου 2 της παρ. Γ΄ του άρθρου 3 του ν. 4336/2015, προβλέφθηκε η θέσπιση νομικού πλαισίου για την ίδρυση αυτόνομου φορέα εσόδων...»

2. Η Αρχή έχει, ιδίως, τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) τον προσδιορισμό, τη βεβαίωση και την είσπραξη των φορολογικών και τελωνειακών εσόδων, καθώς και την είσπραξη λοιπών δημοσίων εσόδων, β) την παρακολούθηση και τον έλεγχο της πορείας της βεβαίωσης και της είσπραξης των δημοσίων εσόδων και της εφαρμογής της κείμενης νομοθεσίας για την είσπραξη δημοσίων εσόδων...».

«Άρθρο 5 Σχέσεις με τον Υπουργό Οικονομικών και λοιπούς κυβερνητικούς φορείς

1. Η Αρχή δεν υπόκειται σε ιεραρχικό έλεγχο ή εποπτεία από τον Υπουργό Οικονομικών.

2. Ο Υπουργός Οικονομικών μπορεί να υποβάλει στρατηγικές προτάσεις και να παρέχει στρατηγικές οδηγίες στην Αρχή σχετικά με το στρατηγικό σχεδιασμό για την υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής σε ζητήματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων της Αρχής και σε εξαιρετικές περιστάσεις. Οι στρατηγικές οδηγίες και οι προτάσεις δεν μπορούν να επεκταθούν σε οργανωτικά και λειτουργικά ζητήματα της Αρχής ή σε θέματα του προσωπικού αυτής...»

«Άρθρο 14 Αρμοδιότητες Διοικητή

1. Όλες οι αρμοδιότητες της Αρχής που προβλέπονται στον παρόντα νόμο ή σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας ασκούνται από τον Διοικητή της, πλην αυτών που ρητώς ορίζεται ότι ασκούνται από το Συμβούλιο Διοίκησης. 2...3...4...5. Ο Διοικητής ασκεί και κάθε άλλη υφιστάμενη κατά την έναρξη ισχύος της Αρχής αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών...».

«Άρθρο 43

Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου ισχύουν από 1η Ιανουαρίου 2017, εκτός και αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του.».

18.- Στη διάταξη του άρθρου 32 του ν.4361/2016 «Ρύθμιση θεμάτων μεταθέσεων οπλιτών, μέριμνας προσωπικού και άλλες διατάξεις» (Α'10) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 32

A. 1. Κυρώνεται και οι διατάξεις της αποκτούν ισχύ νόμου η παρατιθέμενη, υπό στοιχείο Β', Συμφωνία.

2. Δεν επισπεύδονται και αναστέλλονται οι πάσης φύσεως πράξεις διοικητικής και αναγκαστικής εκτέλεσης κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων ή κάθε άλλη διάταξη ειδικού νόμου, καθώς και η λήψη οποιουδήποτε ασφαλιστικού μέτρου κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ή κάθε άλλη διάταξη ειδικού νόμου που ασκούνται από τους πάσης φύσεως πιστωτές της ανωτέρω εταιρείας ή το Ελληνικό Δημόσιο ή άλλους φορείς του δημοσίου τομέα, σε βάρος της κινητής και ακίνητης περιουσίας του νομικού προσώπου με την επωνυμία NBEE A.E., συμπεριλαμβανομένης της κατασχέσεως απαιτήσεων της εταιρίας εις χείρας τρίτων,

εφόσον η κινητή και η ακίνητη αυτή περιουσία, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων της εταιρίας, επηρεάζει την ολοκλήρωση του προγράμματος ναυπήγησης των πολεμικών πλοίων ΤΠΚ υπ` αριθμ. 6 και 7 του Πολεμικού Ναυτικού, είτε την καταβολή δεδουλευμένων αποδοχών ή άλλων απαιτήσεων εργαζομένων της εταιρίας, καθώς επίσης και των καταβολών του πολεμικού ναυτικού για την υλοποίηση των προγραμμάτων τους. Κάθε αντίθετη διάταξη παύει να ισχύει από τη δημοσίευση του παρόντος. Κατασχέσεις εις χείρας πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν επιβληθεί σε βάρος της NBEE Α.Ε. έως την 27η Ιουλίου 2016, αίρονται αυτοδικαίως.

3...4...5. Η κυρούμενη συμφωνία δεν συνιστά ούτε ερμηνεύεται ως παραίτηση του Ελληνικού Δημοσίου από τα δικαιώματά του, που απορρέουν από την Κύρια Σύμβαση και τις τροποποιήσεις της, η δε προθεσμία παραγραφής για την άσκησή τους παρατείνεται για χρόνο ίσο με τη διάρκεια ισχύος της κυρούμενης συμφωνίας.

Το Πολεμικό Ναυτικό δεν παραιτείται από οποιοδήποτε συμβατικό ή νόμιμο δικαίωμα απορρέει από την κυρωθείσα τριμερή συμφωνία, η ισχύς της οποίας παρατείνεται έως τις 30 Ιουνίου 2019.

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΝ ΠΛΟΙΩΝ ΤΠΚ Τ.
VOSPER ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΣΤΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ
ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ ΤΗΣ NBEE ΑΕ

Στην Αθήνα σήμερα, την 4 Δεκεμβρίου 2015 μεταξύ :

α) Πολεμικού Ναυτικού, που εκπροσωπείται νόμιμα..... εφεξής το «ΠΝ»,

και

β) της εταιρείας «Ναυπηγικές και Βιομηχανικές Επιχειρήσεις Ελευσίνας Α.Ε.»..... στο εξής αναφερόμενη ως «NBEE ΑΕ»,

γ) του εκπροσώπου των εργαζομένων της NBEE ΑΕ.....

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Στο πλαίσιο αναζήτησης οριστικής λύσης για την ολοκλήρωση του προγράμματος ναυπήγησης των πλοίων του Πολεμικού Ναυτικού που κατασκευάζονται στα Ναυπηγεία Ελευσίνας δυνάμει της σύμβασης 001 Β/2000 μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και NBEE ΑΕ, και συγκεκριμένα την ολοκλήρωση κατασκευής των ΤΠΚ Υπ. Αριθ. 6 και 7, τα ανωτέρω μέρη συνομολογούν και αποδέχονται αμοιβαία ότι οι ακόλουθοι όροι συμφωνήθηκαν ελεύθερα και αποτελούν δίκαιους όρους.

Άρθρο 1 Αντικείμενο Συμφωνίας

Με την παρούσα σύμβαση, το Πολεμικό Ναυτικό αναλαμβάνει τον συντονισμό της ολοκλήρωσης της ναυπήγησης των πλοίων ΤΠΚ Υπ. Αριθ. 6 και 7, κυριότητας του Ελληνικού

Δημοσίου, στο πλαίσιο του δικαιώματος νομής και κατοχής, υπό τους όρους και προϋποθέσεις που περιγράφονται στα ακόλουθα άρθρα, στο εξής αναφερόμενο ως «πρόγραμμα»

Άρθρο 2... Άρθρο 3. Αρμοδιότητες, ενέργειες Πολεμικού Ναυτικού

1. Το Πολεμικό Ναυτικό θα συμβληθεί με τους εργαζομένους των Ναυπηγείων Ελευσίνας, προκειμένου αυτοί να παράσχουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες τους, μέχρι την ολοκλήρωση των εργασιών στις ΤΠΚ και την επιχειρησιακή τους λειτουργία. Συναφώς, το ΠΝ θα καταβάλλει τις μηνιαίες αμοιβές που θα συμφωνηθούν σε κάθε εργαζόμενο...

2... 3. Όλες οι πληρωμές για την ολοκλήρωση των εργασιών των ΤΠΚ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παρόν πρόγραμμα, θα γίνουν από το ΠΝ, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, σύμφωνα με την ισχύουσα ελεγκτική νομοθεσία.....Για την υλοποίηση του προγράμματος θα υπάρξει επιπλέον ενίσχυση με ποσό ύψους 40 εκατομμυρίων €. Από την επιπρόσθετη αυτή χρηματοδότηση, το ποσό που τελικώς θα δαπανηθεί θα καταλογιστεί στα ΝΒΕΕ ΑΕ με την ολοκλήρωση του προγράμματος. Ποσά άνω των 40 εκ € θα καταλογισθούν εις βάρος των κατεχόμενων από το ΠΝ εγγυητικών επιστολών προκαταβολής.

4... 6. Οι κατεχόμενες από το ΠΝ εγγυητικές επιστολές προκαταβολών παραμένουν σε ισχύ έως την ολοκλήρωση του έργου.

Άρθρο 4... Άρθρο 5 Γενικοί όροι

1. Η παρούσα συμφωνία τελεί υπό την αίρεση κύρωσης της από την Βουλή των Ελλήνων.

2... 5. Η ανοχή από το Πολεμικό Ναυτικό της παράβασης οποιουδήποτε όρου της παρούσας συμφωνίας, δεν θεωρείται σε καμία περίπτωση ως έγκριση της παράβασης ή παραίτηση από οποιοδήποτε συμβατικό ή νόμιμο δικαίωμα του Δημοσίου ούτε ως τροποποίηση της συμφωνίας ούτε παρέχει οποιοδήποτε δικαίωμα στη ΝΒΕΕ ΑΕ. Η μη άσκηση δε, κάποιου δικαιώματος από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος δεν συνιστά παραίτηση από αυτό.

6... 9. Ο καθολικός διάδοχος της επιχείρησης ΝΒΕΕ ΑΕ λόγω συγχώνευσης ή από άλλη νόμιμη αιτία αποκτά τα δικαιώματα και αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις αυτού, όπως απορρέουν από την παρούσα συμφωνία, η συνέχιση, όμως αυτής υπόκειται σε ρητή και έγγραφη έγκριση από το Δημόσιο. Ομοίως, τυχόν ένταξη της ΝΒΕΕ ΑΕ σε κάποια από τις διαδικασίες του ΠΤΚ, δεν επηρεάζει την ισχύ της παρούσας.

Με την υπογραφή της παρούσας, το Ελληνικό Δημόσιο δεν παραιτείται από οποιοδήποτε συμβατικό ή νόμιμο δικαίωμα του. Τυχόν συμβατικές διαφορές μεταξύ των αντισυμβαλλομένων που έχουν ανακύψει πριν από την υπογραφή της παρούσας, επιλύονται

κατά τον τρόπο που προέβλεπε η εν λόγω σύμβαση...».

19.- Στις διατάξεις των άρθρων 31, 34, 37 και 265 του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση Οφειλών – παροχή δεύτερης ευκαιρίας, Πτώχευση, Αφερεγγυότητα και άλλες διατάξεις» (Α΄ 207) ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 31: Ορισμός και σκοπός της εξυγίανσης

Η διαδικασία εξυγίανσης αποτελεί συλλογική προπτωχευτική διαδικασία, που αποσκοπεί στη διατήρηση, αξιοποίηση, αναδιάρθρωση και ανόρθωση της επιχείρησης με την επικύρωση της συμφωνίας που προβλέπεται στο παρόν κεφάλαιο, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούται η αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών. Η αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών θεωρείται ότι πληρούται αν η συμφωνία εξυγίανσης:

α) δεν φέρει οποιονδήποτε μη συναινούντα πιστωτή ή πιστωτή του οποίου η συναίνεση συνάγεται εκ του νόμου σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση πτώχευσης του οφειλέτη και

β) δεν έχει ως αποτέλεσμα, οποιοσδήποτε από τους μη συναινούντες πιστωτές, ο οποίος έχει κυριότητα επί πράγματος ή είναι εκδοχέας απαιτήσεων, ιδίως στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης ή πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων και έχει δικαίωμα να ικανοποιεί τις απαιτήσεις του κατά του οφειλέτη από τα περιουσιακά στοιχεία αυτά, να υποχρεωθεί να λάβει ποσά μικρότερα από αυτά που θα ελάμβανε ή θα λάβει ασκώντας τα συμβατικά του δικαιώματα σε σχέση με τα περιουσιακά αυτά στοιχεία.»

«Άρθρο 34 Συμφωνία εξυγίανσης και απαιτούμενη πλειοψηφία πιστωτών

1. Προκειμένου να επικυρωθεί συμφωνία εξυγίανσης πρέπει να παρασχεθεί συναίνεση από τον οφειλέτη και από πιστωτές του που εκπροσωπούν αφενός περισσότερο από το πενήντα τοις εκατό (50%) των απαιτήσεων που έχουν ειδικό προνόμιο και αφετέρου περισσότερο από το πενήντα τοις εκατό (50%) των λοιπών απαιτήσεων, σε κάθε περίπτωση όσων θίγονται από τη συμφωνία εξυγίανσης. Θεωρείται ότι δεν θίγεται η απαίτηση ενός πιστωτή όταν, κατά τη συμφωνία εξυγίανσης, δεν επηρεάζεται η νομική κατάσταση που είχε πριν από την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης. Η συναίνεση των πιστωτών σε συμφωνία εξυγίανσης μπορεί να παρασχεθεί και μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας που διεξάγεται όπως προβλέπεται στην κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 72 υπουργική απόφαση.

2. Η επικύρωση συμφωνίας, η οποία έχει συναφθεί μόνον από πιστωτές, που συγκεντρώνουν το ποσοστό της παρ. 1, χωρίς τη σύμπραξη του οφειλέτη, είναι δυνατή, εφόσον ο οφειλέτης βρίσκεται, κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας, σε παύση πληρωμών

3. Τα ποσοστά της παρ. 1 υπολογίζονται με βάση κατάσταση πιστωτών που επισυνάπτεται στη συμφωνία εξυγίανσης. Η ημερομηνία που φέρει η κατάσταση αυτή δεν μπορεί να είναι

προγενέστερη των τριών (3) ημερολογιακών μηνών από την ημερομηνία υποβολής της συμφωνίας στο δικαστήριο. Στην κατάσταση των πιστωτών συμπεριλαμβάνονται όλοι οι πιστωτές, ανεξαρτήτως γενικών ή ειδικών προνομίων, οι απαιτήσεις των οποίων υπήρχαν κατά την ημερομηνία του προηγούμενου εδαφίου, έστω και αν δεν είναι ληξιπρόθεσμες. Πιστωτές από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις περιλαμβάνονται μόνο στο μέτρο που έχουν εκπληρώσει τη δική τους παροχή προς τον οφειλέτη ή που έχουν αξίωση αποζημίωσης μετά από υπαναχώρηση από τη σύμβαση. Πιστωτές θεωρούνται επίσης και όσοι έχουν απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις που οφείλονται συμβατικά από την ημερομηνία του δεύτερου εδαφίου μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης των συμβάσεων.

4. Για τις ανάγκες του υπολογισμού των ποσοστών της παρ. 1, δεν λαμβάνονται υπόψη οι πάσης φύσης απαιτήσεις υπό αίρεση.

5. Οι απαιτήσεις των πιστωτών που περιλαμβάνονται στην κατάσταση της παρ. 3 πρέπει να προκύπτουν από τα βιβλία του οφειλέτη ή να έχουν αναγνωρισθεί ή να έχουν πιθανολογηθεί με απόφαση δικαστηρίου οποιουδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας, ακόμη και με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, η οποία να έχει κοινοποιηθεί στον οφειλέτη το αργότερο κατά την ημερομηνία που φέρει η κατάσταση της παρ. 3. Στην περίπτωση της συμφωνίας της παρ. 2, η κατάσταση των πιστωτών της παρ. 3 συντάσσεται με βάση στοιχεία που αντλούνται από τις πλέον πρόσφατες δημοσιευμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του οφειλέτη, εφόσον υπάρχουν, τα βιβλία και στοιχεία του οφειλέτη, τα βιβλία και στοιχεία που διαθέτουν οι συμβαλλόμενοι πιστωτές, και αποφάσεις δικαστηρίων οποιουδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας, συμπεριλαμβανομένων αποφάσεων που εκδίδονται με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.»

«Άρθρο 37 Συμμετοχή Δημοσίου και δημοσίων φορέων³

1. Το Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δημόσιες επιχειρήσεις και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δύνανται να συναινούν στη σύναψη συμφωνίας εξυγίανσης, ακόμα και όταν με τη συμφωνία παραιτούνται από προνόμια και εξασφαλίσεις ενοχικής ή εμπράγματης φύσης και από ένδικα μέσα ή βοηθήματα. Κατ' εξαίρεση, η συναίνεση αυτή δεν παρέχεται στην περίπτωση που, λόγω της εφαρμογής της συμφωνίας εξυγίανσης, οι ως άνω φορείς θα περιέρχονταν σε χειρότερη θέση ως προς τις βεβαιωμένες ή ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις τους κατά τον χρόνο υπογραφής της συμφωνίας εξυγίανσης σε σχέση με τη θέση στην οποία θα περιέρχονταν ως προς τις απαιτήσεις αυτές σε περίπτωση πτώχευσης του οφειλέτη.

2. Τα πρόσωπα και φορείς της παρ. 1 θεωρείται ότι συναινούν σε συμφωνία εξυγίανσης,

³ Η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 37 του ν.4738/2020 τροποποιήθηκε με την παράγραφο 12 του άρθρου 34 του ν.4818/2021 (βλ. σχετική εγκύκλιο Ε 2168/21 της Α.Α.Δ.Ε).

ακόμα και αν δεν την υπογράψουν, σε κάθε περίπτωση που πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις, χωρίς να απαιτείται η περαιτέρω διερεύνηση των όρων της συμφωνίας αυτής ή της ανάκτησης από πλευράς του αντιστοίχου φορέα ή των λοιπών προϋποθέσεων της παρούσας: α) η βεβαιωμένη βασική οφειλή του οφειλέτη προς το αντίστοιχο πρόσωπο ή φορέα κατά τον χρόνο υπογραφής της συμφωνίας εξυγίανσης δεν υπερβαίνει το ποσό δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ, β) σύμφωνα με την έκθεση του εμπειρογνώμονα της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 46, το πρόσωπο ή ο φορέας της παρ. 1 δεν θα περιέλθει λόγω της εφαρμογής της συμφωνίας εξυγίανσης σε χειρότερη θέση ως προς τις βεβαιωμένες απαιτήσεις του κατά τον χρόνο υπογραφής της συμφωνίας εξυγίανσης, από τη θέση στην οποία θα περιέλθει σε περίπτωση πτώχευσης, και γ) σύμφωνα με την έκθεση του εμπειρογνώμονα της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 46, οι βεβαιωμένες απαιτήσεις του συνόλου των προσώπων και φορέων της παρ. 1 κατά τον χρόνο υπογραφής της συμφωνίας εξυγίανσης είναι ως ποσό μικρότερο από το σύνολο των απαιτήσεων των ιδιωτών πιστωτών.»

«Άρθρο 265 Καταργούμενες διατάξεις

1. Καταργείται ο ν. 3588/2007 (Α' 153). Όπου γίνεται αναφορά σε νόμο στον Πτωχευτικό Κώδικα (ν. 3588/2007), νοείται ο παρών. Οι εκκρεμείς κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος διαδικασίες του Πτωχευτικού Κώδικα, εξελίσσονται σύμφωνα με αυτόν, εκτός όπου άλλως ορίζεται στο παρόν ή από προϊσχύουσα του ν. 3588/2007 νομοθεσία, σύμφωνα με το άρθρο 182 αυτού.....».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη μας από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

20.- Σύμφωνα με τη διάρθρωση του ν. 4738/2020 (Α'207), όπως ισχύει, οι διατάξεις του συστηματικά κατατάσσονται, ανάλογα με την θεματική τους, ως εξής: Το πρώτο βιβλίο του νόμου, με τίτλο Πρόληψη Αφερεγγυότητας, διαιρείται σε δύο μέρη, στο πρώτο μέρος με τίτλο προειδοποίηση αφερεγγυότητας – έγκαιρη προειδοποίηση (άρθρα 1 - 4) και στο δεύτερο μέρος με τίτλο διαδικασίες πρόληψη αφερεγγυότητας, όπου στο πρώτο κεφάλαιο προβλέπεται η διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών (άρθρα 5 - 30), η οποία αποβλέπει στον επαναπροσδιορισμό των χρεών του οφειλέτη προς στους χρηματοδοτικούς φορείς, το δημόσιο και ΦΚΑ. Στο δεύτερο κεφάλαιο και υπό τον τίτλο (προπτωχευτική) διαδικασία Εξυγίανσης (άρθρα 31 - 64), ρυθμίζεται η διαδικασία εξυγίανσης,

η οποία αποσκοπεί στη διάσωση της επιχείρησης μέσω της διατήρησης, αξιοποίησης, αναδιάρθρωσης και ανόρθωσης, με την επικύρωση της συμφωνίας που προβλέπεται στο κεφάλαιο αυτό, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούται η αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών⁴. Οι λοιπές διαδικασίες είναι η κύρια διαδικασία της πτώχευσης, η διαδικασία για τους ευάλωτους οφειλέτες και οι λοιπές ρυθμίσεις του νόμου, που αφορούν γενικά θέματα. Σημειωτέον ότι, όπως προκύπτει από το άρθρο 265 παρ.1 περ. α΄ του ν. 4738/2020, όπου στο νόμο γίνεται αναφορά στον πτωχευτικό Κώδικα ν. 3588/2007, νοείται ο ν. 4738/2020.

21.- Από τη γραμματική ερμηνεία και νοηματική ακολουθία της κρίσιμης διάταξης του άρθρου 37 παρ.1 του ν. 4738/2020 συνάγεται ότι επιτρέπεται⁵ στους φορείς του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, να συναινούν στην συμφωνία εξυγίανσης ακόμα και αν με την τελευταία παραιτούνται από προνόμια ή από εμπράγματα ή ενοχικές εξασφαλίσεις ή ένδικα μέσα ή βοηθήματα, εκτός αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του εδαφίου 2 της παρ.1 του άρθρου 37 του ίδιου νόμου, δηλαδή αν οι φορείς, λόγω της συμφωνίας εξυγίανσης, θα περιέρχονταν σε χειρότερη θέση ως προς τις βεβαιωμένες ή ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις τους κατά τον χρόνο υπογραφής της συμφωνίας εξυγίανσης, σε σχέση με τη θέση στην οποία θα περιέρχονταν ως προς τις απαιτήσεις αυτές σε περίπτωση πτώχευσης του οφειλέτη, οπότε η μη συναίνεση στην περίπτωση αυτή είναι υποχρεωτική.

22.- Όσον αφορά τη συναίνεση του Δημοσίου σε συμφωνία εξυγίανσης και την αρμόδια αρχή που παρέχει τη συναίνεση αυτή, λεκτέα τα εξής:

Η έννοια της αρμοδιότητας είναι άμεση απόρροια της αρχής της νομιμότητας, δεδομένου ότι η εκτελεστική λειτουργία (εξουσία) οφείλει ή μπορεί να προβαίνει μόνο στις ενέργειες που προβλέπονται ή επιτρέπονται από κανόνες δικαίου που τη διέπουν και συνεπώς, τα μέλη της κυβέρνησης⁶ και τα διοικητικά όργανα δύνανται να εκδίδουν νομίμως διοικητικές πράξεις ή να προβαίνουν σε υλικές ενέργειες, μόνον εφόσον έχουν κατά το νόμο σχετική αρμοδιότητα. Όλα τα όργανα του κράτους περιορίζονται στις ρητώς απονεμόμενες σ' αυτά αρμοδιότητές τους^{7, 8}.

⁴ Ευάγγελου Περάκη, Πτωχευτικό δίκαιο, 4^η έκδοση, σελίδα 69

⁵ Η δια του «δύνανται» εισαγομένη πρόταση εισάγει επιτρεπτικό κανόνα δικαίου και παρέχει την εξουσία στους φορείς του εδαφίου 1 της παραγράφου 1 του άρθρου 37 να συναινούν στην εξυγίανση επιχειρήσεων ακόμη και αν παραιτούνται από εξασφαλίσεις των απαιτήσεών τους.

⁶ Βλ. Φ.Σπυρόπουλου,Ξ.Κοντιάδη, Χ.Ξανθόπουλο,Γ.Γεραπετρίτη, «Το Σύνταγμα κατ' άρθρο ερμηνεία υπό το άρθρο 83.

⁷ Όπως γίνεται δεκτό, το άρθρο 50 του Συντάγματος αναφέρεται και δεσμεύει τον πρόεδρο της Δημοκρατίας, πλην όμως καταλαμβάνει σύμπασα την εκτελεστική εξουσία, η οποία υπόκειται στην αρχή της νομιμότητας. Άλλοις λόγοις, όλα τα όργανα του κράτους που αρούνται τις αρμοδιότητές τους από το Σύνταγμα και τον νόμο έχουν περιορισθεί στις ρητώς απονεμόμενες αρμοδιότητές τους. (βλ.. Φίλιππου Σπυρόπουλου, Συνταγματικό δίκαιο Β΄ έκδοση σελίδα 58 αρ.44).Βλ. Α.Ι.Τάχο «Το

Στην προκείμενη περίπτωση, από τις διατάξεις που παρατέθηκαν δεν προκύπτει ρητή αρμοδιότητα του Υπουργού Εθνικής Άμυνας να συναινεί στη συμφωνία εξυγίανσης ούτε ως μόνος αρμόδιος, ούτε ως συναρμόδιος. Τέτοια αρμοδιότητα δεν παρέχεται ούτε από τη γενική αρμοδιότητά περί ανώτατης οικονομικής εξουσίας, που έχει κατά το νόμο περί Λογιστικού των Ενόπλων Δυνάμεων και το νόμο περί προμηθειών των Ενόπλων Δυνάμεων (που ίσχυσε κατά τον χρόνο που αναφέρεται στο πραγματικό). Ακόμη, τέτοια αρμοδιότητα δεν προκύπτει εκ του ότι δικαιούχοι των απαιτήσεων φέρονται υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, οι οποίες έχουν συνάψει τις συμβάσεις που αναφέρονται στο ιστορικό της παρούσης, γιατί οι υπηρεσίες αυτές, στις εν λόγω συμβάσεις, εκπροσωπούν το Ελληνικό Δημόσιο, στο νομικό πρόσωπο του οποίου ανήκουν και η συναίνεση ή μη στη συμφωνία εξυγίανσης πρέπει να γίνει ενιαία από μία αρχή, η οποία και θα αξιολογήσει τα κριτήρια που ορίζει ο νόμος προκειμένου να δοθεί η συναίνεση του Δημοσίου ως πιστωτή των απαιτήσεων του από κάθε αιτία. Απεναντίας, από τις διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 6 εδ. α΄ του ν.3808/2009, 13 παρ. 1 του ν.4013/2011, 265 παρ. 1 α΄, 1 παρ. 2 περ. β΄ και ε΄ της κ.υ.α. Υπουργού και Υφυπουργού Οικονομικών με αριθμό 1015213/2013 και 2 παρ.1, 2 και 14 ν.4389/2016, προκύπτει ότι για την παροχή συναίνεσης από το Δημόσιο, ως πιστωτή σε συμφωνία εξυγίανσης, απαιτείται απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ, η οποία εκδίδεται κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, εισήγησης της αρμόδιας για την είσπραξη υπηρεσίας και γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους⁹. Σύμφωνα με τις παρατεθείσες ανωτέρω διατάξεις, η αρμοδιότητα για την παροχή συναίνεσης αρχικώς ανήκε στον Υπουργό των Οικονομικών, μεταβιβάσθηκε στον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων και τελικώς, με την κατάργηση της ΓΓΔΕ και τη σύσταση της ΑΑΔΕ (1.1.2017), οι αρμοδιότητες του Γενικού Γραμματέα μεταβιβάσθηκαν στον Διοικητή της ΑΑΔΕ. Εξάλλου, στην εγκύκλιο με αριθμό Ε2117/28.5.2021 του Διοικητή της ΑΑΔΕ και, ειδικότερα, στην παράγραφο 9 II αυτής, αναφέρεται ότι *«για την παροχή συναίνεσης του Δημοσίου, ως πιστωτή σε συμφωνία εξυγίανσης απαιτείται κατά το νόμο απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε»*. Τούτο άλλωστε δικαιολογείται από το ότι η ΑΑΔΕ είναι κατά το νόμο αρμόδια για την είσπραξη, εκτός των φορολογικών και τελωνειακών εσόδων, και των λοιπών δημοσίων εσόδων (βλ. στην προαναφερόμενη εγκύκλιο την εισαγωγή).

Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο», σελίδα 436, σύμφωνα με τον οποίο, οι διατάξεις που ρυθμίζουν την αρμοδιότητα είναι στενώς ερμηνευτέες με παραπομπή στην ΣτΕ 4570/1996.

⁸ Βλ. ανωτέρω άρθρο 83 του Συντάγματος εδάφιο πρώτο και την διάταξη του άρθρου 13 του ν.622/2019 «*Επιτελικό Κράτος κλπ*», σύμφωνα με την οποία διάταξη, οι υπουργοί, μεταξύ άλλων, ασκούν κάθε άλλη αρμοδιότητα που τους παρέχει το Σύνταγμα και ο νόμος ή τους αναθέτει ο Πρωθυπουργός.

⁹ Σημειώνεται ότι και στην εξωδικαστική ρύθμιση οφειλών, το Δημόσιο εκπροσωπείται από την ΑΑΔΕ (άρθρο 6 παρ. 2 του ν.4738/2020)

Δημόσια έσοδα είναι τα χρηματικά ποσά, τα οποία «περιέρχονται στο Κράτος κατ' επιταγήν νόμου ή εις εκτέλεσιν σύμβασεως, διαθήκης, δικαστικής αποφάσεως ή εξ άλλης τινός αιτίας» (άρθρο 10 παρ. 1 του προΐσχύσαντος ν. 2362/1995 περί δημοσίου λογιστικού). Τη διευρυμένη έννοια του δημοσίου εσόδου επιβεβαιώνει και η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 του ΚΕΔΕ, κατά την οποία, στην έννοια του δημοσίου εσόδου εμπίπτει και «πάσα δημοσία απαίτηση εκ καθολικής ή ειδικής διαδοχής». Ο ορισμός αυτός ισχύει και σήμερα, παρά την κατάργηση του ν. 2362/1995 από τον νόμο 4270/2014, ο οποίος δεν περιέχει ορισμό της έννοιας του δημοσίου εσόδου. Ειδικότερα, απαιτήσεις του Δημοσίου μπορούν να προκύψουν και κατά το στάδιο εκτέλεσης των διοικητικών συμβάσεων, λόγω της αντισυμβατικής συμπεριφοράς του αναδόχου ενός έργου, μιας προμήθειας ή ενός παρόχου μιας υπηρεσίας. Αυτές προκύπτουν από την επιβολή προστίμων, την κατάπτωση εγγυήσεων καλής εκτέλεσης ή ποινικών ρητρών¹⁰. Επίσης επισημαίνεται ότι η αναστολή αναγκαστικής και διοικητικής εκτέλεσης από τους πιστωτές των ΝΒΕΕ σε βάρος της εταιρείας, που δόθηκε με το άρθρο 32 παρ. Α.2 του ν.4361/2016, δεν εμποδίζει την βεβαίωση (εν ευρεία εννοία ή ταμειακή) των σχετικών απαιτήσεων του ΠΝ, αλλά μόνο την επίσπευση πράξεων διοικητικής εκτέλεσης, με τη λήψη των μέτρων του άρθρου 9 του ΚΕΔΕ.¹¹

23.- Τέλος, σημειώνεται ότι η με τη διάταξη του άρθρου 32 του ν. 4361/2016 κυρωθείσα σύμβαση, μεταξύ του Πολεμικού Ναυτικού, ΝΒΕΕ και εργαζομένων, δεν καθιστά το Πολεμικό Ναυτικό, για τις απαιτήσεις που απορρέουν από αυτή τη σύμβαση, πιστωτή κατά την έννοια του άρθρου 37 του ν.4738/2020 διάφορο του Δημοσίου, στο νομικό πρόσωπο του οποίου ανήκει και τα δικαιώματα του οποίου ρητώς επιφυλάσσονται στη σύμβαση (άρθρο 32 παρ. 5 του ν.4361/2016, άρθρο 4 παρ. 9 της κυρωθείσας σύμβασης).

24.- Σύμφωνα με τα πραγματικά και νομικά δεδομένα που παρατίθενται ανωτέρω, στην προκειμένη περίπτωση, δεν προκύπτει αρμοδιότητα του Υπουργού Εθνικής Άμυνας να παράσχει την προβλεπόμενη κατά την διάταξη του άρθρου 37 του ν. 4738/2020 συναίνεση του Ελληνικού Δημοσίου επί του σχεδίου εξυγίανσης της εταιρείας ΝΒΕΕ.

25.- Κατά την ειδικότερη γνώμη των Νομικών Συμβούλων Στέργιου Κίκα και Αναστασίας Ζαφειριάδου, η κατά τα ανωτέρω αρμοδιότητα του Διοικητή της ΑΑΔΕ δεν αναιρεί καθ' οιονδήποτε τρόπο την αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών σε θέματα γενικής διαχείρισης των οικονομικών της Κεντρικής Διοίκησης και δη όσον αφορά τον στρατηγικό σχεδιασμό για την υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής, ως εν προκειμένω (άρθρο 5 παρ.

¹⁰ Δ. Τομαράς «Η αναγκαστική Είσπραξη Δημοσίων Εσόδων κατά τον ΚΕΔΕ», έκδοση 2017, σελ. 2 επ.

¹¹ Βλ. άρθρο 1 παρ. 3 ΚΕΔΕ, Δημητρίου Τομαρά, Η αναγκαστική Είσπραξη Δημοσίων Εσόδων σελίδα 12, έκδοση 4^η, όπου και παραπομπή στις ΣτΕ 17-18/2017

2 του ν. 4389/2016), και την εποπτεία της εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού, καθώς και την εποπτεία και τον έλεγχο στη δημοσιονομική διαχείριση και στη διαχείριση της δημόσιας περιουσίας (άρθρο 20 εδάφιο πρώτο περ. ζ' και ι' του ν. 4270/2014), ούτε τυχόν αρμοδιότητα άλλων φορέων του δημοσίου τομέα, που ενδεχομένως προκύπτει από ειδικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Απάντηση

26.- Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδοτεί ομόφωνα ότι η απάντηση στο ερώτημα είναι αποφαιτική, δηλαδή ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας δεν είναι αρμόδιος ή συναρμόδιος με άλλους Υπουργούς ή επικεφαλής δημόσιων φορέων αναφορικά με την έγκριση, για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, ως πιστωτή της εταιρείας με την επωνυμία «Ναυπηγικές και Βιομηχανικές Επιχειρήσεις Ελευσίνας ΑΕ», σχεδίου εξυγίανσης που διέπεται από το ν.4738/2020.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 8 Απριλίου 2022

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Οι Εισηγητές

Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Δημήτριος Κατωπόδης
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Γεώργιος Κόκλας
Πάρεδρος ΝΣΚ